

pola stoljeća svoga života putujući i marljivo bilježeći popijevke iz raznih hrvatskih krajeva i iz hrvatske dijaspore, a zatim ih je puna dva desetljeća sređivao i proučavao te svestrano analizirao njihov sadržaj i njihove muzikološke karakteristike. Zbog toga je Miroslav Vuk još za života sebi postavio trajni i nerazoriv spomenik, a bezbrojnim hrvatskim naraštajima ostavio obvezu da nastave tamo gdje je on stao.

Miroslav Vuk, vječni »hrvatski rômar« otišao je na svoje posljednje hodočašće u vječnost i zaustavio se na svojem zadnjem rômarskom odredištu u nebu, gdje sada s hrvatskim hodočasnikom iz Danteeve »Božanske predstave« govori: »Gospodine moj, Isuse Bože, takvo li je dakle lice Tvoje« (XXXL, pjevanje – Raj) Saznavši za smrt Nikole Zrinskoga u Kuršanečkom lugu, 18. studenoga 1664. godine, Katarina Zrinski zapisala je u svoju pjesmaricu »Plači Međimorje!« Mi danas s razlogom plačemo opraštajući se od Miroslava Vuka, ali ne plačemo

kao oni koji nemaju nade – kako nas tješi apostol Pavao u poslanici Solunjanima (1Sol 4,13) – već kao oni koji vjeruju da se život Kristovim vjernicima ne oduzima, nego samo mijenja!

Hvala Miroslavu Croati za sve što nas je s njim povezivalo, za sve što je za nas učinio, za sve što je hrvatskom narodu ostavio i za to što nas je zadužio da mu budemo trajno zahvalni.

Hvala dragi Lupuse! Opraštajući se od Tebe u ime svojih Međimurki i Međimuraca iz Zagreba okupljenih u Zavičajnom društvu »Međimurje«, čiji si Ti bio jedan od najuglednijih članova i rado viđeni prijatelj, kao i u ime Tvojih prijatelja svećenika i najbližih suradnika, želim Ti, uz pozdrav »Doviđenja u nebu«, obećati, da ćemo Tvoje besmrtno djelo čuvati, na što nas obvezuje i zadnje Tvoje neobjavljeno djelo, na koje se mogu primjeniti stihovi Dobriše Cesarića iz njegove »Pjesme mrtvog pjesnika«:

*Moj prijatelju, mene više nema,
al nisam samo zemlja, samo trava,
jer knjiga ta što držiš je u ruci
samo je dio mene koji spava!*

Spavaj, Lupuse Croata dragi, snivaj i počivaj do uskrsnuća u svojoj voljenoj međimurskoj zemlji »štera ima dušu«, kako je Međimurje nazvao pjesnik iz Draškovca Ivan Sokač. Tvoje besmrtno djelo ostat će s nama trajno, podsjećajući nas na jednog izvanrednog, neponovljivog čovjeka, umjetnika, pjesnika, glazbenika i nadasve dragog prijatelja, koji je hodao zemljom Hrvatskom čineći dobro!

Hvala Ti Mirek Croata! Počivaj u miru Božjem, a međimurska gruda, dobra i draga, o kojoj si tako lijepo govorio, pjevao i pisao, i za koju si se tako djelotvorno zalagao, neka Ti bude »lefka« do uskrsnuća, kada ćemo se, vjerujemo, ponovno sresti i zapjevati, kada više ni suza, ni boli, ni smrti neće biti!

U Čakovcu, 4. studenog 2005.

Čovjek stvoren za teška vremena

Prof. dr. sc. Zvonimir Bartolić

Zivotni put istaknutoga hrvatskoga etnomuzikologa i glazbenoga pisca Miroslava Vuka Croate – od kojega se danas opraštamo – bio je od samoga početka trnovit, pun teških iskušenja, samoodricanja pa i šikaniranja i to u vlastitom gradu i vlastitom zavičaju. Pripadao je onom naraštaju hrvatskih intelektualaca koje su u životu sustizali ratovi, okupacije, šikaniranja i progoni.

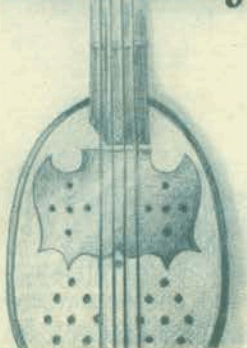
Rođen je u Mačkovcu 18. svibnja 1930. u skromnoj seljačkoj obitelji. U svojem rodnom mjestu polazi pučku školu, dok nižu gimnaziju polazi u Čakovcu. Nakon završetka niže gimnazije pokušao se upisati na učiteljsku školu u Čakovcu, ali mu je rečeno da »socijalističkom društvu nisu potrebni orguljaši.« Već od ranih godina pokazivao je glazbenu darovitost, navlastito ljubav prema kraljici instrumenata – orguljama.

Nakon nemogućnosti da školovanje nastavi u Čakovcu, odlazi u Zagreb gdje se uz pomoć hrvatskoga skladatelja Miroslava Magdalenića – tada ravnatelja glazbene škole u Zagrebu – upisuje najprije u srednju glazbenu školu, a onda i na Muzičku akademiju. Probijajući se kroz život i školujući se u velikoj bijedi, morao je često za nasušan kruh obavljati najteže poslove da bi uspio završiti srednju glazbenu školu i Muzičku

MIROSLAV VUK

Jacke

Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj

akademiju u Zagrebu, gdje se susreo s dr. Vinkom Žgancom, koji će znatno utjecati na njegov kasniji život i etnomuzikološki rad.

Po završetku glazbene akademije u Zagrebu Miroslav Vuk godinama radi kao nastavnik glazbenog odgoja na zagrebačkim školama, vodeći uz to školske zborove i brojne druge zborove u gradu Zagrebu. Osim toga, usko je surađivao sa znamenitim hrvatskim etnomuzikologom dr. Vinkom Žgancom, čiju je ostavštinu godinama sređivao i njemu imamo zahvaliti da je Žgančev korpus Hrvatskih pučkih popijevaka iz Međimurja djelomice priredio i za tisak. Na žalost, prilike u Čakovcu u doba nenarodnoga antihrvatskoga jugokomunističkoga režima bile su takve da njemu nije bilo dato da taj neizmjerljivo značajan posao privede kraju.

Međutim, Mirek Vuk ne miruje. Sređuje glazbenu ostavštinu (za-
jedno s Franjom Božićem) Florijana Andrašeca objavljujući knjigu Hrvatske popijevke iz Međimurja s notama (Čakovec, 1981.). Glazbena ostavština znamenitoga dekanovskoga i hrvatskoga kantora njegova je omiljena tema pa će se i pod konac

života ponovno vratiti glazbenoj ostavštini Florijana Andrašeca i objaviti knjigu Hrvatske crkvene i svjetovne popijevke Florijana Andrašeca (Zagreb, 2002.).

Tijekom svojega života mnogo rada i znanja posvetio je pjesmama i glazbi gradišćanskih Hrvata. Plod toga neumornog rada bila je knjiga Jačke gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj koju je objavio ljeta 1991. Hrvatsku crkvenu glazbu posebno je zadužio s tri vrlo značajne knjige: Hrvatske božićnice (Zagreb, 1995.), Hrvatske uskrsnice (Zagreb, 1998.) i Hrvatske romarske popijevke (Zagreb, 1996.).

Veliki dio svojega znanja i svoje energije uložio je i u proučavanja života i rada hrvatskih kantora, koji su i u najteža vremena mađarske okupacije za hrvatski puk u Međimurju uspjeli očuvati u životu hrvatsku glazbu ne samo u crkvi nego i u društvenom i kulturnom životu brojnih međimurskih mjesta. Jednom od najistaknutijih od njih, Ivanu Mustaću, kantoru iz Svete Marije, posvetio je i knjigu Skladbe i život Ivana Mustaća (Koprivnica, 2001.). Ovom znamenitom hrvatskom kantoru i glazbeniku Matica hrvatska na rodnom domu u Svetoj Mariji postavila je i spomen-ploču.

Miroslav Vuk Croata osim toga bio je suradnikom uglednih periodika, Sv. Cecilije, Kaja, Hrvatskoga kajkavskoga kolendara, kao i raznih novina. U svojim člancima iz zaborava je izvlačio brojne teme i brojna vrijedna imena, pa i ona o kojima se u doba jugokomunističkoga režima nije smjelo govoriti. Jedno od takvih tabu-imenâ o kojima je Mirek hrabro progovorio bio je i hrvatski skladatelj, rodom Čakovčanec, Mirko Kolarić (1910.-1945.), žrtva poratnih komunističkih zločina.

Smrću Miroslava Vuka Croate u hrvatskoj etnomuzikologiji nastaje nenadoknadiva praznina. Posebno

će ostati nenadoknadiva praznina u proučavanju crkvene glazbe u sjevernoj Hrvatskoj i u Gradišću. Govoreći danas na ovoj posljednjoj postaji zemaljskoga života dragoga nam Miroslava Vuka Croate – kojega smo svi od milja zvali Mirek – ne smijemo zaboraviti još jednu vrlo važnu činjenicu. I usprkos tomu što mu je život – kako je znao govoriti – bil žmehak, što ga je neprestano kažnjavalo, on nije zaboravio dug naprama svojoj domovini, bio je i velik hrvatski domoljub i to u vrijeme kada je nama Hrvatima i Hrvatskoj bilo najteže. Beskrajno je volio svoju Hrvatsku, i u njoj svoj zavičaj Međimurje. Bio je čovjek stvoren za teška vremena. Svoju skromnu ušteđevinu i mirovinu trošio je na svoja glazbena istraživanja u Hrvatskoj i u krajevima izvan domovine gdje žive Hrvati. Gotovo do iznemoglosti pritiskao je na putovanjima svojega mologa auteka – kojega je u šali zvao merdžo – tako dugo dok su se na njemu držali kotači. Zahvaljujući tomu, njegovoj nesalomljivoj volji i njegovim velikim sposobnostima, iza njega će ostati djelo kojim će se ponositi hrvatski naraštaji.

Zato, za sve što je učinio, neka mu je vječna hvala i naj mu je lahka naša predraga horvatska zemljica, koju je beskrajno volio.

U Čakovcu, 4. studenog 2005.

BIBLIOGRAFIJA

- Hrvatska crkvena pjesmarica za Hrvate u Kanadi (Toronto, 1989.)
  - Jačke Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj (Budimpešta, 1991.)
  - Hrvatske narodne popijevke i plesovi iz Draganića i okolice (Draganići, 1994.)
  - Hrvatske božićnice (Zagreb, 1995.)
  - Hrvatske romarske popijevke (Zagreb, 1996.)
  - Hrvatske uskrsnice (Zagreb, 1998.)
  - Ivan Mustać – kantor (Zagreb, 2001.)
  - Hrvatske crkvene i svjetovne popijevke Florijana Andrašeca, kantora u Dekanovcu u Međimurju, II. izdanje (Zagreb, 2002.)
- U rukopisnom obliku još su ostale zbirke *Hrvatske crkvene popijevke kroz godinu* i harmonizacije *Hrvatskih romarskih popijevaka*.